

In Borgharen was Henk Dijkman thuis

De artikelen over Dijkman "Van Mabi tot Internet" in De Ster van 18 november en 30 december j.l. hebben veel los gemaakt, zo meldt Margot van Dam, secretaris van de Stichting Christoffel en kleindochter van de kunstschilder Christoffel Hendrik Dijkman. "Er zijn weer twintig schilderijen boven water gekomen. Verrassend is ook het aantal mensen dat, naar aanleiding van het verhaal van Cor Stevens over 'De schilder met het gouden hart', bereid blijkt te zijn om hun herinneringen aan Dijkman met ons te delen. Onlangs waren we bij Albert Wouters, een van de vier kinderen van Bertha en Sjeng van Café Wouters in Borgharen. Albert heeft jaren in de nabijheid van onze grootvader verkeernd en geeft een beeld van Henk dat wij de lezers van De Ster niet willen onthouden."

Margot van Dam heeft ons het verhaal toegestuurd, maar we hebben ook een primeur voor haar: grootvader Henk figureert in de nieuwste Maastrichtse musical "Iech en Die vaan Miech". Regisseur Huub Noten, zelf liefhebber en verzamelaar van werk van Dijkman, situeert het oorspronkelijk Londense verhaal van My and My Girl in de Raamstraat van de jaren twintig, midden in de verdwenen volksbuurt achter de Kleine Gracht. Om de hoek in de hal van de Mabi, thans een fraai hotel, maar toen een bioscoop, probeerde Dijkman voor het begin en bij het einde van de film zijn schilderijen aan de man te brengen. Altijd op de achtergrond, maar typisch voor de sfeer en het beeld van Maastricht die Huub en Peter Noten nu zo mooi laten herleven. En dan nu het verhaal van Albert Wouters.

Albert was 14 jaar oud toen Henk Dijkman bij Café Wouters in Borgharen in de kost kwam. Hij herinnert het zich allemaal nog heel goed.

In de huiskamer vallen ons natuurlijk meteen de Dijkman-schilderijen op: Kasteel Borgharen, 'De Molen' van Borgharen en een Laantje in Weert. Het laatste is door Albert bij het afval gevonden, een leuk tafereeltje op een oud plankje geschilderd. Inmiddels schoongemaakt en mooi ingelijst.

We hoeven nauwelijks iets te vragen, Albert begint uit zichzelf te vertellen: "Henk was een hele intelligente man. Hij stak boven de massa uit en was slimmer dan de burgemeester en de pastoor!" Voor de mensen in Borgharen - in die tijd nog een tamelijk gesloten, geïsoleerde gemeenschap - kwam iemand uit het westen van het land, uit een andere wereld. "Henk had altijd fantastische verhalen. Ongelooflijk zoals die man kon vertellen. De kroegbazen in Maastricht haalden hem niet voor niets naar binnen: Henk zorgde met zijn verhalen en grappen voor sfeer en vermaak. En dus voor omzet!"

Bij de familie Wouters hoorde Henk er helemaal bij. "Henk was, na een bezoek aan zijn familie, altijd weer blij om 'thuis' te komen. Hij hield van lekker eten en werd door mijn moe-

In 1947 bij Café Wouters in Borgharen: Bertha Wouters met Albert en José en Henk Dijkman met zijn dochter en drie kleinkinderen

der verwend. Dat hij teveel dronk, is een fabeltje. Natuurlijk is hij weleens dronken geweest. Wie niet? Als hij zaterdags terugkwam uit Maastricht, had hij weleens wat teveel op. Maar op gewone avonden dronk hij niet meer dan twee donkere biertjes. Ik herinner mij dat Henk opmerkelijk langzaam dronk."

De familie Wouters leefde in de keuken en in het café. We pakken de foto's van het café erbij en dan gaat Albert verder: "Achter dat raam, links boven de deur van het café, had Henk zijn kamer. Een nette, maar eenvoudige kamer. En achter het huis had hij zijn atelier. Nou ja, atelier. Het was een soort zolder boven het varkenshok, waar mijn vader vroeger duiven hield. Het varken zat beneden, Henk boven. Een ruimte van zo'n tweeënhalft bij drie meter. Met een groot raam, en dus voldoende licht om te schilderen."

Albert heeft Henk vaak geholpen met het maken van zijn spanramen. "Ik zie ons nog bezig. Als het doek er op zat, ging hij dat wit maken. En als die laag droog was, dan maakte hij met een kurk en wat as een opzetje voor het schilderij, vaak op basis van een schets die hij buiten gemaakt had. Henk maakte tussen de vijf en tien schilderijen per week. Zaterdags ging hij ermee naar Maastricht, om te verkopen." Albert denkt dat Henk van veel mensen nog geld tegoed heeft. Omdat hij er niet graag weer mee terug naar huis fietste, gaf hij de laatste gewoon mee aan mensen die geen geld bij zich hadden. "Die man was veel te goedgegelovig. Komt volgende week wel, zei hij dan."

Regelmatig komt Albert terug op Dijkmans karakter: "Hij was opgewekt, goeieg, er zat geen kwaad bij. Echt een man met een gouden hart." Achteraf - want toen wist hij dat allemaal

niet, dat hoorde Albert nu pas van ons - kan hij zich niet voorstellen hoe Henk zijn gezin in de steek heeft kunnen laten. "Maar zijn kinderen kwamen later gelukkig wel naar hem toe! Ook in Borgharen.

"Henk was 'een vreemde' in Borgha-

van iemand gekregen, want hij pakte alles aan!" zegt Albert lachend.

Toen Henk in november 1954 een hersenbloeding kreeg en met de ambulance werd opgehaald, zei hij: "Ik mag toch wel bij jullie terugkomen, hè!" Albert hoort het hem nog zeggen.

Henk Dijkman: Kasteel Borgharen, olieverf op doek, 30 x40 cm.

ren, een 'apart figuur', maar zeer gezien. Hij was beleefd en voorkomend. Men noemde hem Henk of Dijkman." De naam Henk van Dijk, zoals Cor Stevens in zijn verhaal vertelt, heeft Albert nooit gehoord. Wel herinnert ook hij zich dat er vaak kinderen bij Henk stonden te kijken. "Hij stak dan, om ze te plagen, zo'n papieren sigaret op (van vlak na de oorlog) en blies de rook expres hun kant op. En dan renden ze weg."

Henk had altijd een hoed op. Op een foto van Henk zonder hoed, die wij hem laten zien, moet Albert eerst de haren afdekken voordat hij hem herkent! "Misschien had hij die hoed wel

Henk is helaas nooit meer in Borgharen teruggekeerd. Hij overleed op 1 december 1954 in Maastricht en is daar ook begraven. De familie Wouters had hem liever een graf gegeven in Borgharen: "Want daar was hij thuis!"

Naschrift: Iedereen die Henk Dijkman goed heeft gekend en iets over hem wil vertellen, kan contact opnemen met de Stichting Christoffel via ted.reckman@planet.nl of 043 3430787. Zie ook www.christoffeldijkman.nl.

Margot van Dam en Ted Reckman